

PRYMULA: V ČESKÉ REPUBLICE EXISTUJÍ KAPACITY, ALE I ZÁJEM VAKCÍNU SPUTNIK V VYRÁBĚT

- CZ24 News | 27. března 2021

ČESKO: Ruská vakcína Sputnik V je technologicky jedním z nejslibnějších léků na boj s covidem-19, v České republice existují nejen potřebné kapacity, ale také zájem o její výrobu. V rozhovoru pro Sputnik to uvedl poradce prezidenta republiky Miloše Zemana Roman Prymula.

Jak hodnotíte první rok boje s covidem-19? Jak moc se změnily představy odborníků o viru ve srovnání se začátkem r. 2020? Co si myslíte o možném původu viru? Jaké vidíte vyhlídky na další vývoj viru - přišel k lidem navždy, bude neustále mutovat nebo se ho bude možné někdy zbavit?

Po roce máme podstatně více poznatků o nemoci COVID-19, na druhé straně toho stále ještě moc nevíme a virus nás dokáže soustavně překvapovat. Není to jen problém zápalů plic, ale klinický obraz je mnohem pestřejší a hrají v něm důležitou roli i poruchy srážení krve. Ukázalo se, že existuje postcovidový syndrom, který nás dokáže trápit i dlouho po prodělaném onemocnění, a že se někteří mohou nakazit opakovaně.

O původu viru se stále ještě intenzivně spekuluje a ani mise WHO neodpověděla na všechny nejasné otázky. Je zřejmé, že virus nebyl vytvořen uměle. Už větší diskuse vyvolává, jestli mohl uniknout z laboratoře nebo se přenesl přirozeně ze zvířecího mezipřenositele na člověka. Myslím si, že se ho asi již

nezbavíme a bude s námi koexistovat dlouhodobě. Věřme, že i přes vývoj mutací ho plošným očkováním však dokážeme dostat pod kontrolu.

Máte vlastní recept na vítězství nad tímto virem?

Receptem je dodržování elementárních opatření, hlavně omezení osobních kontaktů na krátkou vzdálenost a používání respirátorů, důsledná hygiena rukou a masivní a rychlé očkování rizikových skupin. Tedy nic převratného, ale kouzlo je v detailu, je třeba opatření opravdu dodržovat.

Proč se Česká republika za rok změnila z premianta boje s virem v outsidera a má za posledních 14 dní jeden z největších ukazatelů na světě v počtu nových nemocných i zemřelých v přepočtu na 100 tisíc obyvatel?

Ano, po velmi úspěšném zvládnutí první vlny převládla ve společnosti nálada rozvolňovat opatření a podceňovat klinický průběh onemocnění. To se projevilo v obrovském nárůstu případů, zatížení nemocnic a vysokém počtu úmrtí. V tuto chvíli zavedený lockdown vede k postupnému poklesu, ale východiskem z krize je pouze rychlé očkování.

Nakolik očkování pomůže zbavit se viru? Bude pravidelné, jako u chřipky? Co si myslíte o situaci kolem vakcíny AstraZeneca?

Očkování je cestou, jak zastavit epidemické šíření v populaci. Ukazuje se však, že viru jako takového se snadno nezbavíme. I očkování lidé mohou v určitém procentu virus vylučovat, a tak ho přenášet. Očkování ale zabrání těžkému průběhu a úmrtím. Zatím není zcela jasné, jak dlouho vydrží imunita po očkování a je pravděpodobné, že bude nutné přeočkovávání. Pokud by docházelo k mutacím, které ovlivní účinnost vakcín, pak by se tyto musely upravovat a možná skutečně přeočkovávat těmito novými vakcínami každý rok, podobně jako u chřipky. Vakcína AstraZeneca byla schválena Evropskou lékovou agenturou, byť pro kategorii seniorů neměla dostatečná data. Následně byla její účinnost optimalizována snížením dávky a prodloužením intervalu mezi dávkami až na 3 měsíce. Současně diskutované nežádoucí účinky ve vazbě na krevní sraženiny jsou poměrně zřídka a neměly by být důvodem k zastavení očkování, protože jeho přínos výrazně převyšuje rizika. Oproti Sputniku V má vakcína nevýhodu ve stejném vektorovém adenovirovém nosiči pro obě dávky, Sputnik V má pro každou dávku adenovirus odlišný.

Prezident republiky Miloš Zeman navrhuje, aby se v Česku používala ruská vakcína Sputnik V. Co si o tom myslíte? Za jakých podmínek a kdy by se to mohlo stát? Může se Sputnik V vyrábět v Česku?

Jsme v situaci, kdy očkování jako jediné může vyřešit stávající problémy a velmi nepříznivou epidemiologickou situaci. Ruská vakcína Sputnik V je technologicky jednou z nejslibnějších vakcín, které mohou tento boj zvládnout. Proto je třeba snahu pana prezidenta velmi ocenit. Jde nám o zastavení zbytečných úmrtí a přetěžování zdravotního systému. Vakcínu Sputnik V je pro ČR možné získat dvěma způsoby. Buď bude schválena centrální evropskou procedurou Evropskou lékovou agenturou, nebo na výjimku udělenou ministrem zdravotnictví ČR. V České republice existují kapacity, ale i zájem vakcínu vyrábět.